

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Süleyman Soylu** tarafından Anayasa'nın 98. ve İhtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer ÖCALAN

Şanlıurfa Milletvekili

Urfa T Tipi 2 Nolu Kapalı Cezaevi'nden kaldırıldığı Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yaşamını yitiren 16 aylık tutuklu 64 yaşındaki ağır hasta tutsak Emine Aslan Aydoğan, otopsi işlemleri ardından götürüldüğü Viranşehir ilçesi Yenişehir Mezarlığı'nda defnedilmek istenmiştir. Aydoğan için Viranşehir Belediyesi'nden talep edilen cenaze aracı "Arızalı" gerekçesiyle verilmemiş, ailesi cenazeyi kamyonetle mezarlığa taşımak zorunda kalmıştır. Mezarlığı abluka altına alan polis, cenaze törenine katılan yurttaşları Genel Bilgi Taraması'ndan (GBT) geçirmiş, cenaze namazı için gelen imam ve ailesi ise yine polis tarafından mezarlığa alınmamıştır.

Defin hukuku, iç hukukta 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanunu, Mezarlık Yerlerinin İnşası ile Cenaze Nakil ve Defin İşlemleri Hakkında Yönetmelik ve Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 2000/41, 2000/42 ve 2000/43 tarih ve sayılı genelgeleri ile düzenlenmiş durumdadır. Bununla birlikte Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), bireylerin yakınlarını gömmelerine izin verilmemesini, istedikleri yere gömmelerine izin verilmemesini ve mahpusların, aile üyelerinin cenaze törenine katılmalarına izin verilmemesini Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) madde 8'deki özel yaşama ve aile yaşamına saygı hakkı altında incelemiştir. Bireylerin, aile üyelerinin cenaze törenlerine katılmaları madde 8 kapsamında korunmaktadır.

2355

Bu bağlamda;

- 1) Herkesin, ailesinin geleneklerine ve örf adetlerine uygun olarak, onurlu bir şekilde gömülme, akrabası olan veya kendisine çok yakın olan bir kişiyi defnetme, ahlaki görevlerini yerine getirme fırsatına sahip olma ve insan niteliğini gösterme, son yolculuğuna uğurlama, kederlenme, matem tutma ve ölüyü anma hakkı ile toplum ve devlet tarafından nasıl görülürse görülsün, bütün medeniyetlerde kutsal bir değeri ve hatıra sembolü olan bir mezara sahip olma hakkı vardır ve bu hak, kanunla yazılı olarak düzenlenmeyi bile gerektirmeyecek kadar doğal ve tartışmasız bir haktır. Bu nedenle güvenlik güçlerinin gerekçesi ne olursa olsun, insan onuruna yakışır şekilde gömülme ve insanların yakınlarını gömebilme hakkını ihlal etmesinin gerekçesi nedir?
- 2) Cenaze defin işlemi için mezarlıkta bulunan aile ve yakınlar Genel Bilgi Taraması (GBT) yapmanın gerekçesi nedir?
- 3) Cenaze defin işlemi için mezarlıkta bulunan aile ve yakınlar Genel Bilgi Taraması (GBT) yapmak kolluk kuvvetlerinin görevleri arasında mıdır?
- 4) Cenaze namazı için gelen imamın kolluk kuvvetleri tarafından mezarlığa alınmama gerekçesi nedir?
- 5) Cenazelerini defnetmek isteyen aile ve yakınların mezarlığa alınmama ve cenaze törenlerini gerçekleştirmelerinin engellenmesinin gerekçesi nedir?
- 6) Talep edilen cenaze aracının verilmeme gerekçesi nedir?